

Zaagtafel

Inhoudsopgave

- Wat is de gewenste situatie?
- Maatregelen
- Checklist
- Toelichting op de maatregelen
- Wat je verder moet weten

Een zaagtafel is een elektrisch aangedreven machine waar je op twee manieren mee kunt zagen, schulpen of afkorten. Bij schulpen wordt hout in de lengterichting met de vezel mee gezaagd. Bij afkorten is het dwars op de vezelrichting zagen. Bij het gebruik van een zaagtafel wordt je blootgesteld aan de volgende risico's:

- In aanraking komen met het draaiende of stilstaande blad
- Getroffen worden door wegvliegende delen van het hout of van de zaag
- Schadelijke houtstof
- Lawaai

Wat is de gewenste situatie?

- ✓ De zaagtafel is veilig en wordt conform de gebruikershandleiding gebruikt en onderhouden
- ✓ De medewerkers zijn deskundig en aantoonbaar geïnstrueerd.
- ✓ Er zijn voldoende maatregelen genomen om letsel te voorkomen.
- ✓ De geluidsbelasting is maximaal 80 dB(A) (dagdosis).
- ✓ De trillingsbelasting is maximaal 5 m/s² (gemiddeld over 8 uur). Boven de 2,5 m/s² worden acties in gang gezet om de trillingsbelasting te verlagen.

Maatregelen

- ➔ Bestel zoveel mogelijk hout op maat of gebruik een ander materiaal zoals kunststof, metaal of beton.
- ➔ Werk met een veilige CE-gemarkeerde zaagtafel, die geschikt is voor de te uitvoeren werkzaamheden.
- ➔ Maak gebruik van stofafzuiging om blootstelling aan houtstof te voorkomen.
- ➔ Zorg voor een veilige werkmethode en werkplek, vrij van obstakels, voorzien van voldoende verlichting en ruimte.
- ➔ Draag de benodigde persoonlijke beschermingsmiddelen en zorg voor goed sluitende kleding.
- ➔ Geef medewerkers die met de zaagtafel gaan werken voorafgaand aan de werkzaamheden aantoonbaar een begrijpelijke voorlichting en praktische instructie op de werkvloer.

Checklist

- Heb ik een opleiding of werkinstructie gehad over het werken met de tafelzaag?
- Is er een goede werkende stofafzuiging, passend bij de machine?
- Is er op de werkplek voldoende verlichting en is de werkplek vrij van obstakels?
- Is het snoer en de stekker onbeschadigd?
- Zijn de beschermkappen in goede staat?
- Is het zaagblad scherp en is het spouwmes afgestemd op de afmetingen van het zaagblad (smaller dan de zaagsnede en breder dan het lijf van het zaagblad)?
- Is de werkplek schoon, vrijgemaakt en opgeruimd, zodat struikelen voorkomen wordt?
- Is er een duwhout aanwezig om het werkstuk langs het zaagblad te geleiden?
- Draag je nauwsluitende kleding een veiligheidsbril en gehoorbescherming? En géén handschoenen?

Toelichting op de maatregelen

Ontwerp bouwwerken zo dat onnodig zagen wordt voorkomen, laat materiaal op maat leveren of gebruik een alternatief materiaal zoals kunststof, metaal of beton.

Gereedschap

- Gebruik een CE-gemarkeerde tafelzaag die voorzien is van een meegeleverde Nederlandse gebruikershandleiding.
- Schaf een houtbewerkingsmachine aan met een zo laag mogelijke (houtstof) emissiewaarde en geluidsniveau (zie [geluid](#) voor meer informatie).
- Onderhoud en voer jaarlijks een veiligheidskeuring uit én een keuring conform NEN3140 (zie voor meer informatie [machineveiligheid](#)).
- Controleer de veilige werking van de machine (periodiek of voor gebruik)
- Controleer voor gebruik of het zaagblad in goede staat is.
- Gebruik alleen door de leverancier voorgeschreven zaagbladen met de juiste diameter en een bij het zaagblad horende spouwmes.
- Verwijder het spouwmes en de beschermkappen niet.

Blootstelling aan houtstof

Voorkom dat er gezaagd moet worden. Wanneer dit niet mogelijk is moeten er acties ondernomen worden om de blootstelling aan houtstof te voorkomen

- Vermijd het zagen van hardhout om blootstelling aan kankerverwekkend stof te voorkomen.

- Maak gebruik van een stofafzuiging op de zaag. De filters in bouwstofzuigers moeten minimaal klasse M zijn voor zachthout en klasse H voor hardhout.
- Wissel zaagwerkzaamheden af zodat je niet langdurig in stof staat
- Gebruik wanneer stofafzuiging niet mogelijk is persoonlijke adembescherming van het juiste type.
 - Hardhout: minimaal een masker met filters van het type P3 of een wegwerpstofkapje van het type FFP3.
 - Zachthout: minimaal een masker van het type P2 of een wegwerpstofkapje van minimaal het type FFP2
- Houd ook rekening met het reinigen van de machine en omgeving. Vegen en reinigen met luchtdruk zorgt voor een verhoogde blootstelling. Zuig stof dus op met een geschikte stofzuiger.

Veilige werkplek en -methode

Zorg voor een veilige werkplek met voldoende vrije werkruimte. De ondergrond moet vrij van rommel, stof en gereedschap zijn en zo vlak mogelijk, zodat struikelgevaar wordt voorkomen. Er moet goede verlichting aanwezig zijn. Zorg voor een goede werkhoogte waarbij de zaagtafel stabiel is opgesteld. Maak gebruik van de geleider en een duwhout. Dit zorgt voor extra controle en voorkomt dat de handen in de buurt van het zaagblad komen. Reinig de machine altijd spanningsloos en zorg dat deze niet ongewild ingeschakeld kan worden.

Persoonlijke beschermingsmiddelen

Maak gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen bestaande uit:

- veiligheidsschoeisel.
- gehoorbescherming
- een veiligheidsbril en
- nauwsluitende kleding
- draag geen handschoenen en voorkom loszittende koordjes, rafelige kleding en loshangende haren
- draag adembescherming wanneer niet voorkomen kan worden dat iemand aan houtstof wordt blootgesteld

Voorlichting en instructie

- Laat alleen geïnstrueerde of opgeleide medewerkers die kennis hebben van het werken met een handcirkelzaag hiermee werken.
- Zorg voor een duidelijke schriftelijke en mondelinge praktische instructie over de risico's, de benodigde maatregelen, de juiste werkmethode en het gevaar van loszittende koordjes, rafelige kleding en loshangende haren.
- Controleer of men na de instructie de voorschriften goed heeft begrepen en leg vast wie deze instructie heeft gevolgd. Herhaal de instructie na verloop van tijd.
- Zorg er voor dat de gebruikshandleiding in de Nederlandse taal aanwezig is.
- Bespreek ongevallen en bijna ongevallen die in het bedrijf of sector hebben plaatsgevonden.
- Zie [instructie en presentie werken met een zaagtafel](#)

Wat je verder moet weten

Houtsoorten

Houtstof is schadelijk je kan er directe klachten van ondervinden zoals irritatie van de huid, ogen en slijmvliezen. Bij langdurige blootstelling kan houtstof long- en neuskanker veroorzaken. Dit is met name van toepassing bij het verwerken van hardhout voor zacht hout is de mate waarin dit kankerverwekkend is minder duidelijk aangetoond.

In Nederland geldt op de werkplek een wettelijke grenswaarde van 2mg/m³ als gemiddelde bij 8 uur blootstelling. Omdat hardhout kankerverwekkend is moet er echter worden gestreefd naar een zo laag mogelijke blootstelling. Het is dus belangrijk om maatregelen te nemen om stofvorming te voorkomen.

Houtsoorten zijn door het International Agency for Research on Cancer (IARC) vastgesteld als hout van bedektzadigen. Voorbeelden van hardhout zijn: berk, beuk, eik, els, es, esdoorn, esp, haagbeuk, iep, kastanje, kers, linde, notenboom, plataan, populier, walnoot, wilg en van tropisch hardhout: balsa, ebbe, iroko, kauriden, mahonie, mansonia, meranti, palissander, teak.

TNO heeft beoordelingen uitgevoerd voor verschillende combinatie stofzuigers en gereedschappen. Deze zijn te raadplegen op [Stofvrije gereedschappen](#).

Meer informatie:

- [Machine veiligheid algemeen](#)
- [Lawaai](#)
- [Trillingen](#)
- [Stof van beton, steen en hout](#)
- [A-blad houtstof op de bouwplaats Vollandis](#)
- [Stofvrije gereedschappen TNO](#)
- [Instructie en presentie Werken met de handcirkelzaag](#)